

Звіт

Про результати якості моніторингу освітнього середовища

У ліцеї імені Івана Пулюя ЛМР

Укладачі:

Беднарчук А.М.

(заступник директора з освітнього процесу)

Ковальчук О.О.

(заступник директора з освітнього процесу)

Грудлевська М.С.

(заступник директора з освітнього процесу)

Полякова О.А.

(практичний психолог)

Зміст

Вступ.....	3
Розділ 1. Організація та опис методики дослідження.....	8
Розділ 2. Аналіз результатів дослідження.....	19
2.1. Безпечний виховний простір.....	..19
2.2. Виховний простір сповнений довіри.....	..25
2.3. Демократичний виховний простір.....	..28
2.4. Патріотичний виховний простір.....	32
2.5. Культуротворчий виховний простір.....35
2.6. Відкритий виховний простір.....40
Висновки та рекомендації.....	...45
Додатки.....48

Вступ

Освітнє середовище - це система впливів і умов формування особистості, а також можливості для її розвитку, що містяться в соціальному і просторово-предметному оточенні здобувачів освіти.

Освітнє середовище ЗЗСО має бути:

- Демократичним
- Патріотичним
- Безпечним
- Сповненим довіри
- Відкритим
- Культуротворним

Основні вимоги для створення освітнього середовища в ЗЗСО охоплюють фізичні, психологічні, соціальні та навчальні аспекти. Ось детальний опис цих вимог:

1. Фізичні вимоги

- Безпека та гігієна: Забезпечення безпечних умов навчання, включаючи наявність аварійних виходів, пожежної безпеки, регулярне прибирання та дезінфекцію приміщень.
- Зручність та комфорт: Ергономічні меблі, які відповідають віковим особливостям учнів, зручне освітлення, хороша вентиляція та температурний режим.
- Сучасне технічне обладнання: Наявність інтерактивних дошок, комп'ютерів, лабораторного обладнання та інших технічних засобів навчання.

2. Психологічні вимоги

- Підтримка емоційного благополуччя: Створення позитивної атмосфери в школі, де учні відчують себе впевнено і комфортно. Психологічна підтримка через роботу шкільного психолога.
- Повага та довіра: Формування відносин взаємоповаги між учнями, вчителями та адміністрацією школи. Важливо, щоб учні відчували себе почутими і зрозумілими.
- Мотивація та заохочення: Використання різних методів для мотивування учнів до навчання, включаючи позитивне підкріплення, нагороди за досягнення та створення можливостей для самореалізації.

3. Соціальні вимоги

- Інклюзивність та рівноправність: Забезпечення рівних можливостей для всіх учнів, включаючи дітей з особливими потребами. Використання інклюзивних практик у навчальному процесі.
- Комунікація та співпраця: Стимулювання активної комунікації та співпраці між учнями через групові проєкти, спільні заходи та дискусії.
- Партнерство з батьками та громадою: Взаємодія з батьками та залучення їх до освітнього процесу, а також співпраця з місцевою громадою та організаціями.

4. Навчальні вимоги

- Інноваційні педагогічні методики: Використання сучасних методів навчання, які включають інтерактивні технології, проєктне навчання, інтегровані уроки та інші інноваційні підходи.
- Індивідуалізація навчання: Врахування індивідуальних потреб та особливостей кожного учня, адаптація навчальних програм для різних рівнів здібностей.

- Розвиток критичного мислення та креативності: Стимулювання учнів до самостійного мислення, аналізу інформації, вирішення проблем та творчого підходу до завдань.

5. Організаційні вимоги

- Якісне планування: Чітке планування навчального процесу, включаючи розклад уроків, позашкільні заходи, екскурсії та інші освітні активності.

- Професійний розвиток вчителів: Постійне підвищення кваліфікації педагогічного складу, участь у тренінгах, семінарах та обмін досвідом.

- Моніторинг та оцінка: Регулярний моніторинг навчального процесу та оцінка його ефективності, включаючи зворотний зв'язок від учнів, батьків та вчителів.

Врахування цих вимог допоможе створити ефективне освітнє середовище, яке сприятиме успішному розвитку та навчанні учнів.

14 квітня 2025 року у ліцеї імені Івана Пулюя ЛМР було проведено моніторингове дослідження, метою якого є оцінка якості освітнього середовища ЗЗСО. Респондентами анкетування були педагоги, учні 4-х, 8-х і 10-х класів та батьки (опікуни) цих дітей.

За результатами дослідження можна отримати відповідь на орієнтовні ключові питання оцінювання якості освітнього середовища:

– відповідність освітнього процесу ЗЗСО в ділянці виховання формулі НУШ (виховання на цінностях), потребам та очікуванням учнів і батьків;

– корисність (потрібність) запланованих і проведених шкільних виховних справ (проектів) для учнів;

– якість стилю спілкування працівників школи з учнями і батьками, його відповідність формулі НУШ (партнерство);

– участь учнів, батьків та громадськості, місцевих громадських об'єднань у плануванні і проведенні виховних справ (проектів).

Звіт про аналіз освітнього процесу в ліцеї є важливим документом, який може бути корисним для всіх учасників освітнього процесу – учнів, вчителів, адміністрації ліцею та батьків. Ось деякі ключові аспекти його корисності:

1. Для учнів

Зворотний зв'язок: Учні отримують чітке уявлення про свої досягнення та слабкі місця, що допомагає їм краще розуміти власний прогрес і працювати над покращенням результатів.

Мотивація: Наявність конкретних даних про успіхи може мотивувати учнів до подальшої роботи і самовдосконалення.

Ресурси для підтримки: На основі звіту можна визначити, які ресурси і додаткові підтримки потрібні для покращення навчальних досягнень.

2. Для вчителів

Оцінка ефективності методик: Звіт допомагає вчителям оцінити, наскільки ефективні їхні методики викладання, і вносити корективи для підвищення якості освіти.

Професійний розвиток: Виявлення зон, які потребують покращення, сприяє плануванню професійного розвитку, участі у тренінгах та семінарах.

Індивідуалізація навчання: Аналіз дозволяє вчителям краще зрозуміти потреби учнів і адаптувати навчальні програми для різних рівнів здібностей та стилів навчання.

3. Для адміністрації ліцею

Стратегічне планування: Звіт є основою для стратегічного планування розвитку ліцею, включаючи впровадження нових програм, проектів та інновацій.

Підвищення якості освіти: Аналіз результатів дозволяє адміністрації визначити слабкі місця у навчальному процесі і розробити заходи для їх покращення.

Підзвітність: Забезпечує підзвітність перед батьками, вищими органами освіти та іншими зацікавленими сторонами.

4. Для батьків(опікунів)

Інформованість: Батьки отримують детальну інформацію про успішність своїх дітей, що дозволяє їм краще розуміти освітні потреби і надавати необхідну підтримку вдома.

Залученість: Інформація з звіту допомагає батькам бути активнішими учасниками освітнього процесу, співпрацювати з вчителями та адміністрацією школи.

Довіра: Наявність детального аналізу підвищує довіру батьків до школи та освітнього процесу загалом.

5. Для громади та освітніх організацій

Оцінка якості освіти: Громадські організації та освітні інституції можуть використовувати звіт для оцінки якості освіти у школі і розробки програм підтримки та розвитку.

Планування ресурсів: Аналіз дозволяє краще планувати розподіл ресурсів, визначати пріоритетні напрями інвестицій в освіту.

Таким чином, звіт про аналіз освітнього процесу є важливим інструментом для вдосконалення якості освіти, сприяння розвитку учнів, підтримки вчителів та підвищення ефективності управління школою.

Розділ 1. Організація та опис методики дослідження

Дослідження якості освітнього середовища у 2025 році проводиться в закладах загальної середньої освіти. Проведення цього дослідження передбачене наказом департаменту освіти і науки Львівської обласної облдержадміністрації від №02-01/01/42(п.3.2) від 07.02.2025 р. «Про оцінювання якості освітнього середовища закладів загальної середньої освіти Львівської області».

Завдання дослідження якості освітнього середовища у загальноосвітніх навчальних закладах Львівщини:

- оцінити відповідність освітнього середовища ЗЗСО таким характеристикам: безпечне, сповнене довіри, демократичне, патріотичне, культуротворче (розвивальне, спроможне мотивувати пізнавальну діяльність), відкрите (інклюзивне). Указані критерії визначені Стратегією розвитку освіти Львівщини до 2027 року;

- окреслення кола потреб закладів, де проводиться е-анкетування, та визначення напрямів їх співпраці з іншими соціальними інститутами у справі виховання;

- стимулювання росту професійної компетентності педагогічних працівників як виховників;

- отримання об'єктивної інформації про адекватність результатів виховання ресурсам, що вкладаються в організацію виховної роботи;

- визначення перспективних і актуальних напрямів регіональної освітньої політики у сфері виховання.

Оцінювання якості освітнього середовища ЗЗСО як виховного простору було проведено шляхом анкетування учнів 4-х, 8-х, 10-х класів (анкети розраховані на час до 45 хв) та педагогів ліцею (анкета - до 60 хв), а також батьків (опікунів) учнів 4, 8 і 10 класів (анкети – до 60 хв). Анкетування учнів 4-х та 8-х, 10-х класів та педагогів відбувалося в закладі освіти у

комп'ютерних класах та у класах з доступом до Інтернету, відповідно до графіку.

Графік проведення вимірювання в електронному форматі показників якості освітнього середовища для учнів 4,8,10 – их класів та педагогічних працівників ліцею імені Івана Пулюя ЛМР 14 квітня 2025 року.

Час проведення	Клас	Місце проведення
9:05 - 9:50	4-Г	Комп'ютерні класи
9:55 - 10:40	4-П	Комп'ютерні класи
10:45 – 11:30	4-В	Комп'ютерні класи
11:35 – 12:20	4-Д	Комп'ютерні класи
12:30 – 13:15	8-А	Комп'ютерні класи
13:20 – 14:05	8-Б	Комп'ютерні класи
14:10 – 14:55	8-В	Комп'ютерні класи
15:00 – 15:45	8-Г	Комп'ютерні класи
15:50 – 16:35	10-А,10-Б	Комп'ютерні класи
16:40–17:30	Педагогічні працівники	Актовий зал

Анкетування учнів 4-х, 8-х та 10-х класів та педагогічних працівників відбулося під керівництвом заступника директора з освітнього Беднарчука Андрія Миколайовича. Виконавцями дослідження були працівники закладу: заступники директора з освітнього процесу Ковальчук Оксана Опанасівна та Грудлевська Мар'яна Степанівна, практичний психолог Полякова Олександра Анатоліївна, вчителі інформатики Будько Павло Ростиславович, Хвостенко Андрій Віталійович та Сокіл Володимир Орестович.

Анкетування учнів 4-х, 8-х та 10-х класів відбулося під керівництвом визначеного наказом ЗЗСО педагогічного працівника (окрім класного керівника) у передбачений графіком анкетування день і час, у присутності шкільного психолога . Попередньо шкільний психолог продемонстрував дітям відео, що розміщено на порталі «Оцінювання якості освітнього середовища ЗЗСО», та провів з ними бесіду про призначення та специфіку

анкетування та наголосив, що опитування анонімне, що унеможливило стрес у дітей.

Анкетування учнів, які навчаються дистанційно/сімейно проводилося за тим самим алгоритмом, що й анкетування батьків. Вони отримали посилання, логін і пароль для входу в програму в день проведення анкетування у ЗЗСО.

Після вступного роз'яснення вчитель інформатики повідомив логін і пароль, що дозволяє учням увійти в програму та розпочати анкетування, написав їх на мультимедійній панелі.

Анкетування батьків(опікунів) учнів проводилось у вільний час (14 квітня 2025 р.). Для цього класні керівники надіслали їм посилання, інструкцію з проходження е-анкетування та логін і пароль.

Опитування охопило 73 батьків, які надали інформацію про свої демографічні та освітні характеристики. Нижче наводиться докладніший аналіз отриманих даних.

- Чоловіки: 1 респондент (1.37%)
- Жінки: 72 респондентів (98.63%)

Значна перевага жінок серед респондентів може свідчити про те, що матері частіше займаються освітніми питаннями своїх дітей або більше залучені до шкільного життя. Це також може відображати традиційні ролі в сім'ях або більшу доступність матерів для участі в опитуваннях.

Вікова структура респондентів:

- До 35 років: 16 респондентів (21.92%)
- 36-45 років: 49 респонденти (67.12%)
- 46 і більше років: 8 респонденти (10.96%)

Переважає більшість респондентів належить до вікової групи 36-45 років. Це вказує на те, що найбільша частка батьків, які брали участь в опитуванні, мають дітей шкільного віку. Вікова група до 35 років також

значна (22%), що може включати батьків молодших школярів або навіть молодших дітей.

Рівень освіти респондентів:

- Середня або середня спеціальна (не педагогічна): 12 респондентів (16.44%)

- Вища (бакалавр, магістр, спеціаліст, не педагогічна): 45 респондентів (61.64%)

- Педагогічна (молодший спеціаліст, бакалавр, магістр): 11 респондентів (15.07%)

- Наявний науковий ступінь або вчене звання: 5 респондентів (6.85%)

Переважає більшість респондентів мають вищу освіту (54.79%), що може свідчити про високий освітній рівень серед опитаних батьків. Це може впливати на їхні очікування щодо якості освіти, яку отримують їхні діти. Відносно невелика частка респондентів має педагогічну освіту (15%) або науковий ступінь (7%).

Рівень освіти дітей респондентів:

-Початкова та базова адаптаційна (1-4 і 5-6 класи): 40 респондентів (54.79%)

- Базова предметна (7-9 класи): 17 респондентів (23.29%)

- Профільна (10-12 класи): 10 респондентів (20.00%)

- Декілька рівнів (у школі навчається кілька дітей): 9 респондентів (12.33%)

Половина респондентів мають дітей, які навчаються на початковому та базовому адаптаційному рівні (1-6 класи), що вказує на значну кількість молодших школярів серед опитаних. Відносно менша кількість дітей навчається на базовому предметному рівні (7-9 класи) та профільному рівні (10-12 класи). Це може свідчити про те, що опитування більше залучило

батьків молодших дітей, які, можливо, більше стурбовані якістю освітнього процесу на початкових етапах навчання.

Статус внутрішньо переміщених осіб (ВПО):

- ВПО з часу АТО/ООС: 0 респондентів (0.00%)
- ВПО від початку повномасштабної війни РФ проти України: 1 респонденти (1.37%)
- Не належать до ВПО: 72 респондентів (98.63%)

Переважає більшість респондентів не належать до внутрішньо переміщених осіб (99%), що може відображати стабільність життєвої ситуації більшості батьків. Лише 1% респондентів є ВПО від початку повномасштабної війни РФ проти України, що може впливати на їхні специфічні потреби та очікування від освітнього процесу в ліцеї.

Опитування охопило 55 педагогів, з них: чоловіків: 7 (21.21%), жінок: 26 (78.79%).

Більшість респондентів - жінки (78.79%), що відображає загальну тенденцію в педагогічній сфері, де переважають жінки.

Педагогічний стаж

- До 10 років: 23 респонденти (69.70%)
- Від 11 до 20 років: 6 респондентів (18.18%)
- Понад 20 років: 4 респондентів (12.12%)

Значна частка респондентів має педагогічний стаж до 10 років (69.70%), що вказує на значну кількість молодих або відносно нових педагогів. Досвідчені педагоги (понад 20 років стажу) становлять значну частину (18.18%), що може свідчити про стабільність кадрового складу та передачу досвіду.

- Учителі початкових класів: 5 респондентів (15.15%)

- Учителі математики, природничих дисциплін, інформатики і технологій**:
7 респондентів (21.21%)
- Учителі гуманітарних дисциплін (мов, літератури, історії, мистецтв) та фізичної культури: 14 респондентів (42.42%)
- Педагогічні працівники, відповідальні за виховання (фізична культура, педагог-організатор, асистент учителя, шкільний психолог, соціальний педагог, заступник директора): 7 респондентів (21.21%)

Найбільша група респондентів - учителі гуманітарних дисциплін (42.42%). Значна частка припадає на учителів початкових класів: (15.15%) та працівників, відповідальних за виховання (21.21%). Це вказує на збалансовану структуру викладацького складу, що охоплює різні напрями навчальної та виховної роботи.

Кваліфікаційний рівень

Більшість вчителів (57.58%) мають кваліфікацію II або I категорії, що свідчить про середній рівень кваліфікації серед опитаних.

Третина респондентів (33.33%) є спеціалістами або інтернами, що може вказувати на великий відсоток новачків або тих, хто ще не здобув вищу кваліфікаційну категорію.

Більшість респондентів - жінки, що відповідає загальним тенденціям у педагогіці. Переважно молодий педагогічний склад: Більше половини респондентів мають стаж до 10 років, що вказує на молодий або відносно новий колектив. Різноманітний профіль викладання: Найбільші групи - учителі початкових класів і гуманітарних дисциплін, що забезпечує збалансоване навчання. Високий рівень кваліфікації: Значна частка респондентів має високу кваліфікацію, що позитивно впливає на якість навчання.

В опитуванні серед 4-их класів взяло участь 100 дітей, з них: кількість хлопців: 56 (52.34%), кількість дівчат: 50 (46.73%).

Значна більшість учнів (85.98%) демонструють успішні результати у навчанні. Лише 13.08% опитаних мають труднощі з навчанням. Високий відсоток успішних учнів (85.98%) свідчить про ефективність освітнього процесу та належну якість навчання у ліцеї. Невеликий відсоток учнів (13.08%) без успіхів у навчанні може вказувати на необхідність додаткової підтримки для цих учнів.

Серед учнів 8 –их класів участь у опитуванні взяли 33 особи. Склад опитаних є майже рівномірно розподіленим між хлопцями (54.55%) і дівчатами (45.45%). Високий відсоток успішних учнів (90.91%) свідчить про загальну високу якість навчання. Невелика частка учнів (9.09%) мають труднощі з навчанням. Більшість учнів (90.91%) не змінювали місце проживання. Невелика кількість учнів переїхала у 2014 році (3.03%) і в 2022 році (6.06%).

Учні 10 – их класів взяли участь у опитуванні у кількості 33 осіб: учнівський контингент складається переважно з хлопців (54.55%) у порівнянні з дівчатами (45.45%).

Висока успішність учнів у навчанні, що становить 90.91%, є високим показником якості освітнього середовища. Однак важливо також звернути увагу на тих учнів, які відчують себе безуспішними у навчанні (9.09%).

Усі опитані учні вважають, що освітнє середовище не зазнало змін. Це може бути як позитивним, так і негативним показником, залежно від того, чи потрібні та чи були бажані зміни для покращення якості освіти.

Участь у дослідженні педагогічних працівників, батьків та учнів дозволяє проаналізувати систему виховного простору школи з різних позицій, всебічно підійти до виявлення проблем виховання та очікувань респондентів. Проаналізувавши відповіді на ключові питання, можна визначити наскільки виховний простір ЗЗСО відповідає регіональному стандарту («Стратегія розвитку освіти Львівщини у 2021 – 2027 роках»):– оцінити відповідність

освітнього середовища ЗЗСО характеристикам, визначеним Стратегією розвитку освіти Львівщини до 2027 року, а саме:

- безпечне, сповнене довіри, демократичне, патріотичне, культуротворче (розвивальне, спроможне мотивувати пізнавальну діяльність), відкрит(інклюзивне);
- окреслення кола потреб закладів, де проводиться е-анкетування, та визначення напрямів їх співпраці з іншими соціальними інститутами у справі виховання;
- стимулювання росту професійної компетентності педагогічних працівників як виховників;
- отримання об'єктивної інформації про адекватність результатів виховання ресурсам, що вкладаються в організацію виховної роботи;
- визначення перспективних і актуальних напрямів регіональної освітньої політики у сфері виховання.

Відповідно до регіонального стандарту («Стратегія розвитку освіти Львівщини в 2021 – 2027 роках») освітнє середовище має бути:

- Безпечним: гарантуються комфортне перебування у приміщеннях школи (чисто, тепло, смачно, гарно), психологічний комфорт (радість, прийняття іншими, відчуття позитивної перспективи, відсутність булінгу, невтручання в особисте життя тощо), педагогічний захист і підтримка дітей у розв'язанні їхніх життєвих проблем.
- Сповненим довіри: панують моральні норми, статева, релігійна і соціальна рівність (відсутні прояви дискримінації, знущань, зневажливого ставлення до іновірців, іноземців (з позиції більшості), незаможних, осіб з інвалідністю тощо), справедливість (зокрема в оцінюванні), толерантність (чи вислухають, дозволять дискутувати, не засміють, не зневажать через помилку), існує взаєморозуміння та співпраця вихованців і виховників у розв'язанні суспільно значущих і особистих життєвих проблем.

- Демократичним: гарантоване право участі (педагогів, учнів, батьків) в житті освітньої спільноти: не обмежується свобода висловлювання (чи дають слово, чи не зацитькують, чи не карають за критичні вислови); є можливості висловити власну думку щодо справ, які впливають на особисте та шкільне життя (збори, громадське обговорення документів, сайт, блог, шкільна газета, радіо, телебачення); дієво працюють органи громадського врядування (педрада, учнівське самоврядування, батьківський комітет), діти визнаються повноправними носіями прав і обов'язків, що відповідають їхньому віку, батьки – рівноправними учасниками освітнього процесу, педагоги рахуються з думкою учнів і батьків, представники учнів і батьків беруть активну участь (виступають, пропонують) у педрадах (з правом дорадчого голосу), нарадах при директорі (якщо порядок денний зачіпає їх інтереси), щорічних зборах колективу школи тощо.

- Патріотичним (орієнтованим на формування ідентичності політичного українця): спілкування у закладі виключно українською мовою (окрім уроків та заходів, де передбачене іншомовне спілкування), поважне ставлення до державних символів України (поведінка під час виконання гімну, процедури з прапором, використання герба), вшанування героїв (історичних, талановитих, успішних, моральних авторитетів) України, рідного краю, школи (місця пам'яті, заходи), турботливе ставлення до культури і природи (акти вандалізму (відсутність/заходи протидії), знуцання над тваринами (відсутність/заходи протидії), культуро- і природоохоронна діяльність), забезпечуються можливості пізнати героїчні сторінки історії України, оглянути пам'ятки культури та природи (дослідження, експедиції, екскурсії, подорожі тощо), виявити повагу до Бога і до Людини (можливості відзначити релігійні та державні свята, розважитись), набути досвіду громадянської поведінки (волонтерство).

- Культуротворчим (розвивальним, мотивуючим до пізнавальної діяльності): використовуються активні та інтерактивні методи навчання (як часто і наскільки вдало практикують роботу в парі, групі, командою; організовують

дискусії, дебати, пишуть творчі роботи); працюють бібліотека (як часто користуються послугами, чи задовольняє запити, чи можна попрацювати в Інтернеті), наукові гуртки, спортивні секції, мистецькі студії (чи знають, які є, чи відвідують, якою мірою задовольняє пізнавальні та/або розвиткові інтереси); проводяться змагання, турніри, олімпіади, конференції тощо (чи проводяться, чи беруть участь, чи задоволені організацією); забезпечується розвиток творчого потенціалу всіх суб'єктів виховного процесу (чи задовольняє школа пізнавальний і розвивальний інтерес; чи долучені батьки до роботи гуртків, секцій, проведення екскурсій, подорожей, експедицій, організації турнірів, олімпіад тощо; чи зацікавлені учителі в організації експедицій, екскурсій, подорожей, проведенні дебатів, змагань тощо).

- Відкритим (інклюзивним): є умови для навчання дітей з інвалідністю, пересування шкільними приміщеннями дорослих з інвалідністю (пандуси, туалети, коридори, парти; яке ставлення до учнів з інвалідністю (інших учнів, вчителів, батьків)); зі школою співпрацюють сім'ї, органи влади та самоврядування, громадськість (як часто батьки, лідери громади, громадські активісти відвідують школу; наскільки активні як учасники виховних справ; які форми роботи з батьками практикують учителі; як педколектив, дирекція реагує на ініціативи батьків, громадських активістів); є школи/громади – партнери (у яких формах партнерство, як комунікують учні; чи комунікують батьки).

Орієнтовні ключові запитання, на які відповідає звіт про виконане дослідження:

1. У якій мірі освітнє середовище ЗЗСО убезпечує учасників освітнього процесу від заподіяння фізичної, майнової та/або моральної шкоди (безпечний виховний простір)?
2. Наскільки педагоги, батьки та учні співпрацюють і довіряють одне одному (виховний простір сповнений довіри)?

3. Чи відповідають взаємовідносини між учасниками освітнього процесу принципам демократії та вимогам чинного освітнього законодавства до управління ЗЗСО (демократичний виховний простір)?

4. У якій мірі учні ЗНЗ залучені до виховних справ (позакласної роботи) та громадської діяльності: волонтерства, членства у формальних і неформальних дитячих об'єднаннях тощо (виховний простір патріотичний та культуротворчий)?

5. Наскільки спільноти ЗЗСО відкриті для партнерства (відкритий виховний простір)?

Критерії оцінювання освітнього середовища як виховного простору:

1. Відповідність організації освітнього середовища ЗЗСО вимогам безпеки (безпечний)

2. Актуальність визначених педагогами завдань освітньої програми та ефективність реалізації цих завдань (патріотичний, культуротворчий).

3. Корисність (потрібність) запланованих і проведених шкільних виховних справ (проектів) для учнів (патріотичний, культуротворчий)

4. Відповідність управління ЗЗСО та стилю спілкування працівників школи з учнями і батьками демократичним принципам (сповнений довіри, демократичний).

5. Можливості участі учнів, батьків та громадськості, місцевих громадських об'єднань у плануванні і проведенні виховних справ (проектів) (сповнений довіри, відкритий).

Розділ 2 Аналіз освітнього середовища

2.1 Безпечний виховний простір

Ключові питання: Чи гарантується комфортне перебування у приміщеннях школи, якість харчування, психологічний комфорт, схильність до шкідливих звичок та повсякденних відносин учасників освітнього процесу?

Безпечним виховний простір нашого ліцею визнали:

- **57.58 % педагогів;**
- **47.95 % батьків;**
- **21.05 % учнів 10-тих класів;**
- **8.51 % учнів 8-тих класів;**
- **23.76 % учнів 4-тих класів.**

Чи подобається Тобі відвідувати ліцей ?

У всіх вікових групах простежується **стійке позитивне ставлення до відвідування ліцею**. Найчастіше учні відповідають, що їм подобається ходити до школи через:

- **інтерес до навчання,**
- **можливість спілкуватися з друзями,**
- **загальну цікавість до подій у школі.**

4 клас

- **56.44%** учнів найбільше цінують **спілкування з друзями** у школі.
- **40.59%** — отримують задоволення від **процесу навчання**.
- Лише **2.97%** респондентів мають негативне ставлення до школи через відсутність спілкування.

У цьому віці школа сприймається переважно як **соціальний простір**. Діти отримують задоволення як від навчання, так і від дружби, але комунікація відіграє більшу роль. Негативне ставлення — виняток.

□ 8 клас — *середній рівень*

- **55.32%** респондентів вказали, що їм **цікаво вчитися**.
- Така ж кількість (55.32%) відповіла, що їм подобається **проводити час із друзями**.
- **48.94%** додали, що їм цікаво **все, що відбувається у школі**.

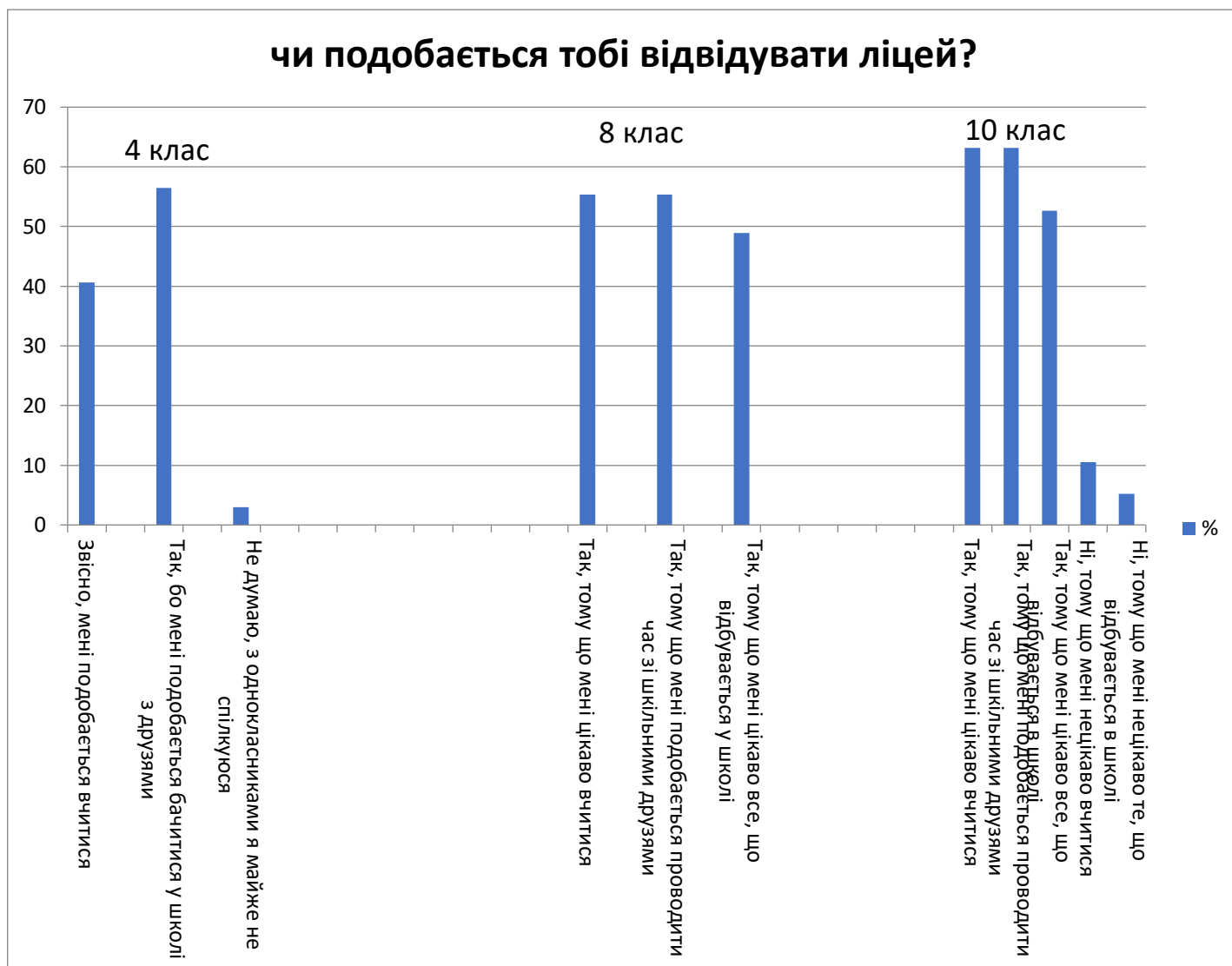
Учні цього віку демонструють **збалансоване ставлення** до школи — водночас цінують навчання, спілкування та позаурочну активність. Відповіді стали **різноманітнішими**, а загальна зацікавленість — ширшою. Важливо, що жодного учня не виявило **негативного ставлення**.

□ 10 клас

- **63.16%** респондентів вказали, що їм цікаво **вчитися**, — найвищий показник серед усіх класів.
- Такий же відсоток (63.16%) зазначив, що їм подобається **проводити час із друзями**.
- **52.63%** відповіли, що їм цікаво **все, що відбувається у школі**.
- **10.53%** зізналися, що їм **нецікаво вчитися**, і ще **5.26%** — що їм **нецікаво все, що відбувається у школі**.

У старшій школі помітне **зростання самостійного, усвідомленого інтересу до навчання**, але також вперше з'являється помітна частка учнів із

негативним ставленням до шкільного життя. Це може бути наслідком зростання навчального навантаження, втрати мотивації чи критичнішого мислення.

Чи смакує Вам гаряча їжа, спожита у шкільній їдальні?

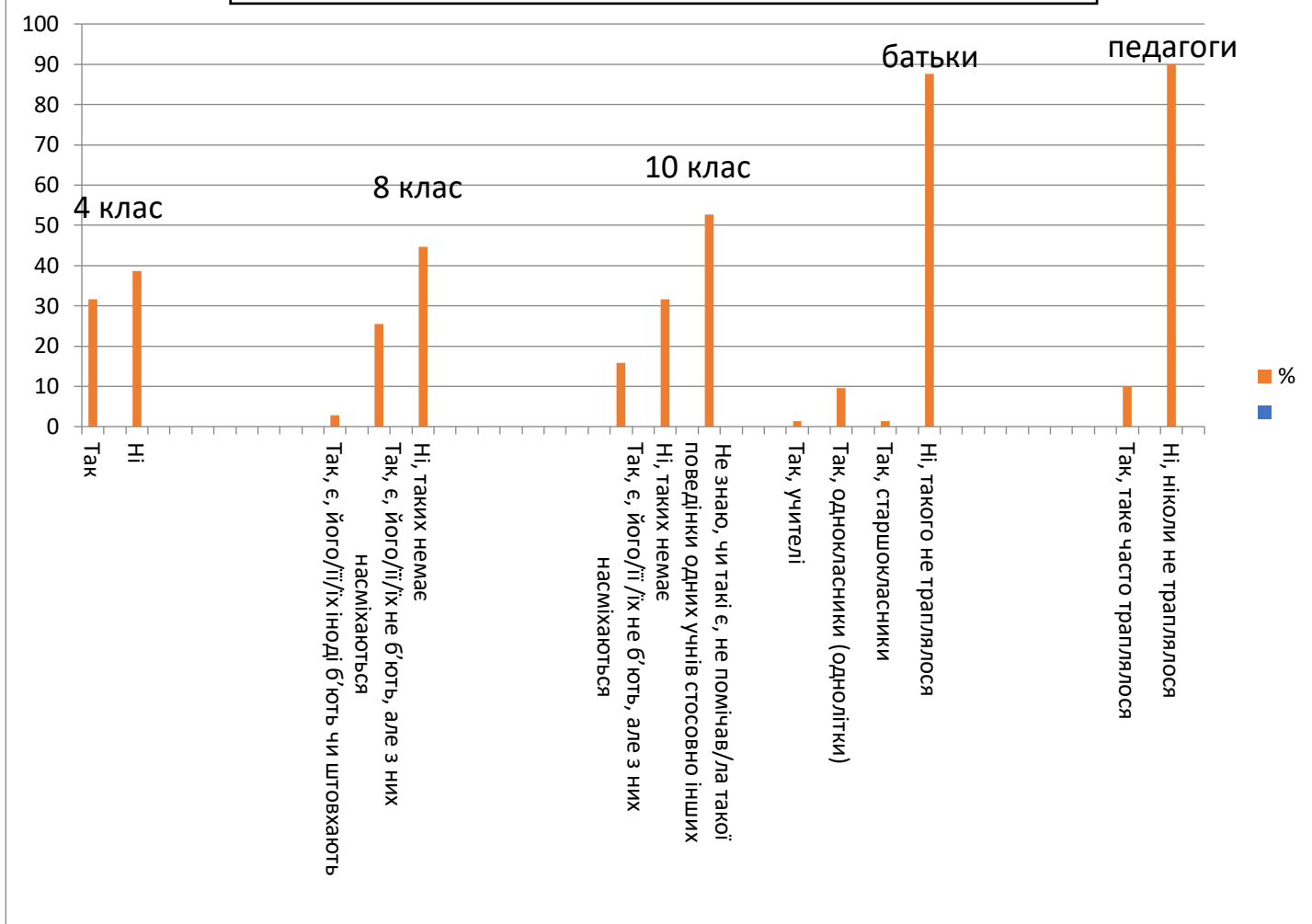
Результати опитування показують, що найвищий рівень задоволення шкільним харчуванням спостерігається серед учнів 4 класу — понад 77% вважають їжу смачною й теплою. У 8 класі позитивні оцінки знижуються до 40%, а в 10 класі — лише до 26%, що може свідчити як про зниження якості страв для старших учнів, так і про зміну їхніх харчових потреб або байдужість до шкільної їдальні. Батьки й педагоги демонструють однаковий

рівень задоволення: понад 42% завжди смакує, близько 29% мають змішані враження, і 13,7% вважають їжу здебільшого несмачною. Загалом, позитивне ставлення переважає, але зі зростанням віку учнів рівень задоволення зменшується, що потребує подальшого аналізу й коригування підходів до харчування в школі.

Чи є у закладі освіти учень/учениця/учні над якими збиткуються?

Аналіз даних щодо безпеки в ліцеї показує змішану картину з точки зору насильства та булінгу серед учнів, а також ставлення до цих проблем з боку батьків та вчителів. У 4 класі більшість учнів (38.61%) не стикалися з насильством чи булінгом, хоча 31.68% зізналися, що такі випадки траплялися, що вказує на наявність проблем, але з невеликою поширеністю. У 8 класі ситуація ускладнюється: 25.53% учнів повідомляють про насмішки, 2.98% — про фізичне насильство (штовхання або побиття), що вказує на зростання конфліктів серед старших учнів. Проте 44.68% 8-класників не помічають таких проблем, що може свідчити про недостатню обізнаність або ігнорування ситуацій, які потребують уваги. У 10 класі, де ситуація в цілому зберігається більш стабільною, 15.79% учнів стикалися з насмішками, однак більшість (52.63%) не повідомляють про подібні інциденти. Серед батьків 87.88% не зафіксували випадків насильства чи булінгу в ліцеї, що може вказувати на позитивний загальний фон у вихованні учнів. Проте близько 9.59% батьків підтверджують наявність інцидентів, зокрема, з боку однокласників, що може свідчити про локальні проблеми, не завжди видимі для викладачів та адміністрації. Серед вчителів лише 10% зафіксували випадки булінгу або насильства серед учнів, що ще раз підкреслює розрив у сприйнятті безпеки між учнями, батьками та педагогами. Загалом, хоча більшість респондентів не помічають серйозних проблем з насильством, наявність окремих випадків булінгу в старших класах та часткова невидимість цих проблем для педагогічного складу та батьків вказує на потребу в посиленні механізмів моніторингу, підтримки психологічної безпеки та активній роботі з профілактики булінгу у навчальному середовищі.

Чи є у закладі освіти учень/учениця/учні над якими збиткуються?

У яких умовах ти перебував у ліцеї минулого навчального року?

Проаналізовані дані відображають різні аспекти безпеки та комфорту в умовах навчального середовища в ліцеї, зокрема стосовно температури, повітря, освітлення, а також доступу до комп'ютерної техніки. Аналізуючи дані, можна зробити висновок, що більшість респондентів серед учнів 4 класу відзначають, що повітря в класі здебільшого свіже, зокрема 91% учнів зазначають, що повітря або завжди свіже, або найчастіше свіже. Проте, майже 9% учнів вказують на проблеми з повітрям, зокрема в класах, де воно рідко свіже чи навіть застоюється. Ситуація з температурою в класах різниться: значна частина учнів 8 та 10 класів зазначає, що в деяких кабінетах холодно або навіть доводиться сидіти в куртках на уроках, що вказує на недостатнє опалення в певних приміщеннях школи. З точки зору вчителів, всі

аспекти, пов'язані з повітряно-тепловим режимом, протипожежною безпекою, освітленням, прибиранням приміщень, а також умовами туалетів оцінюються як задовільні. Батьки здебільшого вважають, що в осінньо-зимовий період у школі тепло (83,56%), однак 15% вказують, що не завжди тепло. Щодо освітлення, всі батьки підтвердили, що воно достатнє для читання та письма, а більшість також зазначають, що їхні діти можуть скористатись комп'ютерами або ноутбуками в разі потреби. Загалом, ці дані свідчать про те, що умови безпеки та комфорту в школі, хоч і мають деякі проблеми, все ж відповідають стандартам у більшості випадків, але є сфери, що потребують покращення, зокрема стосовно температурних умов в окремих класах.

Керуючись даними анкетування, у нашому навчальному закладі безпечний освітній простір можна вважати таким, що сформований.

2.2 Виховний простір сповнений довіри

Ключові питання:

Чи дотримуються моральні принципи, забезпечується гендерна, релігійна та соціальна рівність, а також проявляються толерантність і взаєморозуміння серед усіх учасників освітнього процесу?

Сповненим довіри виховний простір нашого ліцею визнали:

- **33.33% педагогів;**
- **15.07% батьків;**
- **5,26 % учнів 10-тих класів;**
- **29,7% учнів 4-тих класів.**
- **2,13 % учнів 8-тих класів.**

Щоб зрозуміти, наскільки комфортно учасникам освітнього процесу в ліцеї, розглянемо ключові питання, які формують поняття безпечного освітнього середовища в ЗЗСО:

Кому з вчителів Ти довіряєш настільки, що можеш попросити поради, звернутися за підтримкою?

З аналізу даних можна зробити кілька важливих висновків щодо виховного простору, сповненого довіри в ліцеї. Респонденти різних класів (4, 8, 10) звертаються до різних осіб в адміністрації та серед педагогів, що вказує на рівень довіри та відкритості в школі. У 4 класі більшість респондентів звертаються до вчителів (49,5%) або класного керівника (12,87%), що свідчить про більш персоналізований підхід. В 8 класі значна частина звертається до декількох учителів (40,43%) або класного керівника (38,3%), що вказує на більш колективну комунікацію. У 10 класі звернення більш специфічні, зокрема, більшість респондентів звертаються до класного керівника або кількох учителів, що може вказувати на більш зріле ставлення до адміністрації школи.

Що стосується педагогів, то більшість з них (54,55%) звертаються до учнів інколи, що може свідчити про наявність адекватної комунікації, але й не постійну взаємодію, що може бути обумовлено більшою автономністю старших класів. 9,09% педагогів не звертаються до учнів, що є дещо негативним сигналом щодо рівня уваги до проблем та потреб учнів.

З точки зору батьків, більшість з них зазначили, що вони звертаються до вчителів, причому 49,32% відзначили, що звернення відбуваються від будь-кого з педагогів, що свідчить про високий рівень взаємодії між школою та батьками.

Загалом, дані показують, що ліцей має досить високий рівень комунікації між усіма учасниками освітнього процесу, що є важливим фактором для створення комфортного середовища для учнів.

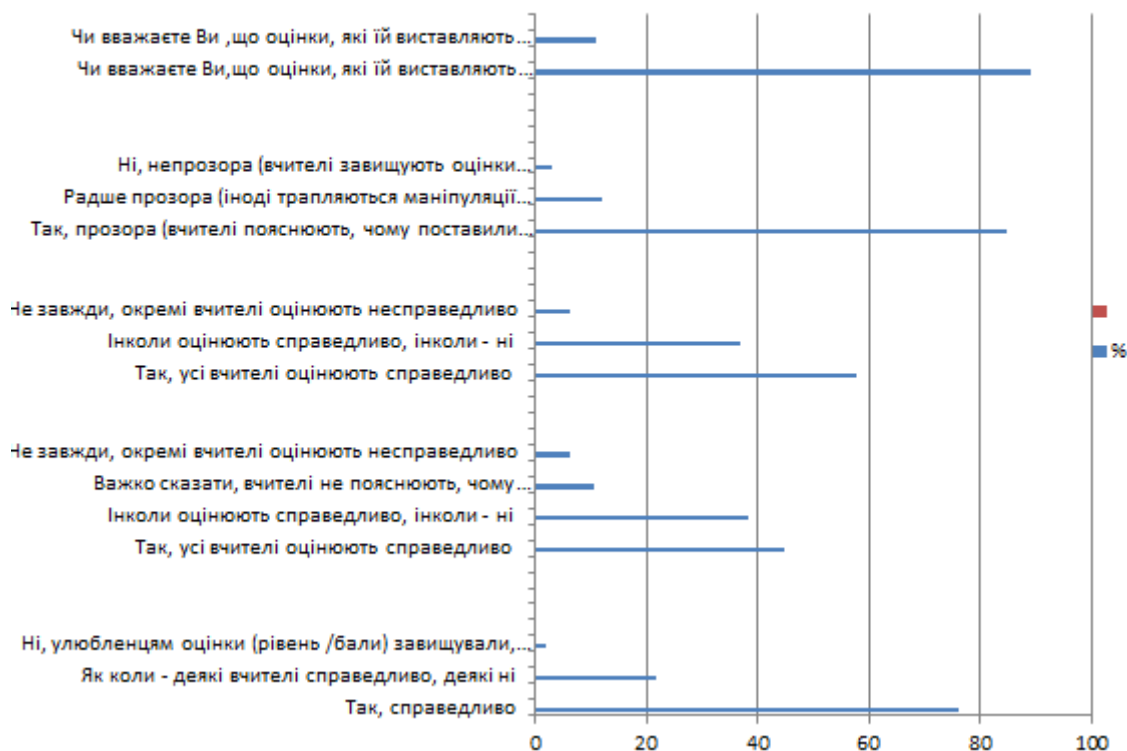

Чи оцінюють вчителі справедливо, чи прозора система оцінювання в школі?

Аналізуючи результати опитування щодо справедливості оцінювання як елемента довірливого середовища в ліцеї, можна зробити висновок, що загалом переважає позитивне сприйняття оцінювання серед усіх груп респондентів, що свідчить про наявність певного рівня довіри в навчальному закладі. Найвищий

рівень довіри демонструють учні 4 класу: 76,24% вважають оцінювання справедливим, що відображає вікову схильність до довіри й менш критичне сприйняття. Серед учнів 8 і 10 класів вже помітна більша критичність: лише 44,68% і 57,89% відповідно вважають оцінювання справедливим, натомість зростає частка тих, хто сумнівається або вказує на вибірковість з боку вчителів. Водночас педагоги у переважній більшості (84,85%) оцінюють процес як прозорий і чесний, що може свідчити про відмінності у сприйнятті між викладачами та учнями, зокрема в питаннях зворотного зв'язку. Батьки також здебільшого довіряють системі оцінювання (89,04% вважають оцінки справедливими), що, ймовірно, ґрунтується на зовнішньому спостереженні та відсутності прямої участі в процесі. Загалом можна стверджувати, що в ліцеї сформовано базове довірливе середовище, однак у старших класах спостерігається тенденція до зниження довіри через недостатнє пояснення оцінок та суб'єктивність окремих педагогів, що вказує на потребу у вдосконаленні комунікації та прозорості оцінювання.

Чи оцінюють вчителі справедливо, чи прозора система оцінювання в школі?

• Керуючись даними анкетування, у нашому навчальному закладі освітній простір, сповнений довіри можна вважати таким, що формується.

2.3. Демократичний виховний простір

Ключове питання: Чи узгоджуються взаємовідносини між учасниками освітнього процесу з демократичними принципами?

Демократичним виховний простір нашого ліцею визнали:

- **13.7 % педагогів;**
- **22.00% батьків;**
- **10.53 % учнів 10-тих класів;**
- **14.89% учнів 8-тих класів;**
- **4.95 % учнів 4-тих класів.**

Чи можете Ви на уроці та позаурочних заходах висловити свою думку?

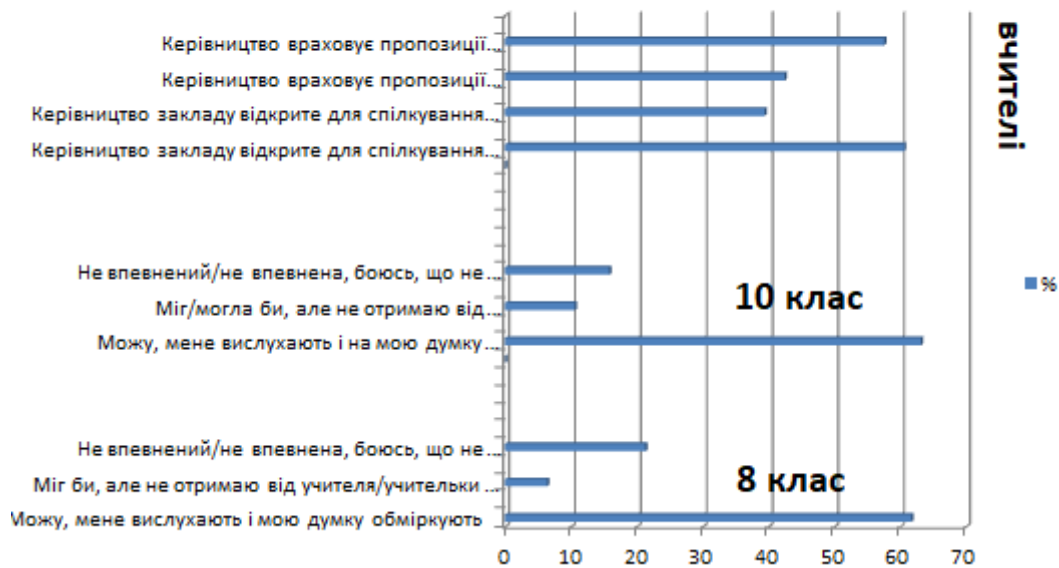
Результати опитування учнів 8-х та 10-х класів, а також педагогів свідчать про загалом позитивну динаміку розвитку демократичного середовища в ліцеї, однак виявляють і певні виклики, що потребують системного вирішення. Більшість восьмикласників (61,7%) відчують, що можуть вільно висловлювати свою думку як на уроці, так і під час позаурочних заходів, при цьому їхні слова сприймаються серйозно, обмірковуються вчителями. Такий показник засвідчує наявність базової довіри до педагогів і певний рівень безпечності освітнього середовища. У 10 класі цей показник ще вищий — 63,16%, що може свідчити про поступове зростання впевненості в собі й досвіду самовираження в старших класах. Водночас, у 8-му класі 21,28% учнів не впевнені у своїх силах і бояться, що не зможуть дохідливо висловити власну думку. Це може вказувати на потребу у створенні додаткових умов для розвитку комунікативних навичок, зниження тривожності під час спілкування з дорослими, а також впровадження методик, що сприяють розкриттю особистісного потенціалу учнів. У 10 класі таких невпевнених дещо менше — 15,79%, що, ймовірно, пояснюється віковими особливостями та вищим рівнем соціалізації. Насторожує також те, що певна частина учнів (6,38% восьмикласників і 10,53% десятикласників) не очікують реакції від учителя на власну думку. Це свідчить про наявність бар'єру у зворотному зв'язку, ймовірно, через недостатню педагогічну чуйність, перевантаженість вчителів або відсутність

системи формалізованого обговорення учнівських ідей.

Погляди вчителів демонструють достатньо високий рівень задоволеності комунікацією з адміністрацією ліцею: 100% педагогів вважають, що керівництво закладу відкрите до спілкування, з них 60,61% оцінюють це однозначно позитивно, а 39,39% — скоріше позитивно. Це свідчить про наявність горизонтальних управлінських практик, можливість для вільного обміну думками, обговорення проблем і залучення до прийняття рішень. Крім того, 100% респондентів підтверджують, що керівництво враховує педагогічні пропозиції, що важливо для формування колегіального стилю управління. Однак частка тих, хто обрав варіант «радіше так» (57,58%), вища, ніж тих, хто впевнено вважає, що їхню думку враховують (42,42%). Це може свідчити про потребу підвищення прозорості прийняття рішень або вдосконалення механізмів зворотного зв'язку, наприклад, шляхом інституалізації регулярних педагогічних обговорень або оприлюднення рішень із зазначенням врахованих пропозицій.

Узагальнюючи, можна зазначити, що ліцей має підґрунтя для побудови справжньої демократичної культури: є позитивна динаміка серед учнів у сприйнятті власної участі в навчальному процесі, наявна довіра до адміністрації з боку педагогів. Проте важливо працювати над глибшим залученням усіх учасників освітнього процесу, зокрема: посилювати емоційно-психологічну підтримку учнів, навчати їх формулювати й доносити свої ідеї, розвивати педагогічну чуйність, а також удосконалювати механізми участі педагогів у прийнятті стратегічних рішень. Це дозволить поглибити демократичні цінності не лише на рівні формальних процедур, а й на рівні щоденної культури взаємодії.

Чи можете Ви на уроці та позаурочних заходах висловити свою думку?%

- *Яка користь від минулорічної діяльності органу учнівського самоврядування школи, його чинного складу?*

Аналізуючи результати анкетування щодо діяльності органу учнівського самоврядування в ліцеї, можна зробити висновок, що в контексті демократичного середовища його роль визнається, але оцінюється по-різному різними учасниками освітнього процесу та на різних рівнях шкільного життя. Серед учнів 4 класу домінує уявлення про самоврядування як інструмент представлення інтересів учнів і участі в управлінні школою (67,33%), хоча значна частина все ще сприймає його як допоміжний інструмент у виконанні рішень адміністрації. У 8 класі учні починають бачити реальні прояви демократичності — близько третини відзначають ухвалення важливих для них рішень, захист прав та інформування про права, але активність у захисті прав в конфліктних ситуаціях все ще низька (лише 12,77%). У 10 класі вже помітна більша усвідомленість ролі самоврядування в демократичному процесі — 31,58% відзначили як ухвалення рішень, так і представництво на педраді, однак кількість учнів, які бачать ефективний захист прав у конфліктних ситуаціях, залишається невеликою. Вчителі значно вище оцінюють демократичний потенціал самоврядування — 81,82% вважають, що воно

справді ухвалює рішення, запропоновані учнями, а 39,39% — що орган захищає права учнів у конфліктних ситуаціях. Батьки частково погоджуються, особливо щодо захисту інтересів батьківської громади (49,32%), але бачать обмежену активність у сфері захисту прав і в роботі з проблемами сімей. Загалом, демократичне середовище в ліцеї має фундаментальні передумови для розвитку через учнівське самоврядування, однак є дисбаланс між сприйняттям його функцій молодшими учнями, старшокласниками, педагогами та батьками, що свідчить про потребу в системнішому підході до його діяльності та посиленні практичного виміру захисту прав і представництва.

Узагальнюючи результати, у нашому закладі освіти демократичний освітній простір можна вважати таким, що формується.

2.4. Патріотичний виховний простір

Ключове питання: Наскільки активно учні ліцею беруть участь у виховних заходах (позакласній діяльності) та громадському житті: волонтерстві, членстві у формальних та неформальних дитячих об'єднаннях?

Патріотичним виховний простір нашого ліцею визнали:

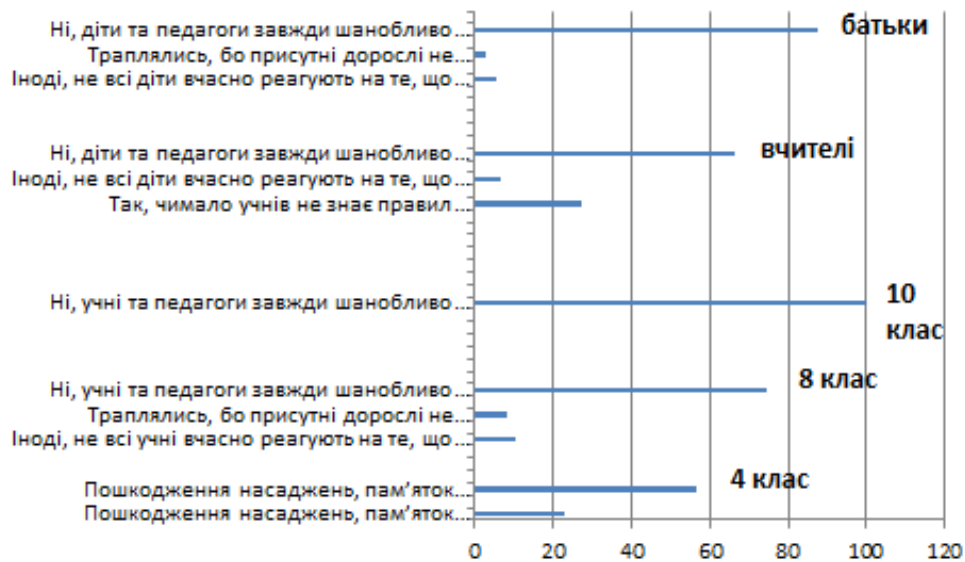
- **57,58% педагогів;**
- **56,16 % батьків;**
- **31,58% учнів 10-тих класів;**
- **21,28 % учнів 8-тих класів;**
- **23,76% учнів 4-тих класів.**

Чи траплялися з боку учнів твоєї школи неповага до державних символів України?

Аналізуючи надані дані щодо ставлення до державних символів України у ліцеї, можна зробити висновок, що в цілому у закладі освітній процес відбувається у відносно патріотичному й шанобливому середовищі, особливо у старших класах. Зокрема, серед учнів 10 класу 100% респондентів зазначили, що як педагоги, так і діти завжди виявляють повагу до державних символів, що свідчить про сформовану на цьому етапі відповідальність та громадянську свідомість. Восьмикласники також демонструють високий рівень поваги — 74,47% зазначили позитивну відповідь, хоча 19,15% визнали окремі випадки несвоєчасної реакції на церемонії або неналежну поведінку дорослих. У 4 класі, хоча 56,44% дітей відповіли, що неповаги до символів (через пошкодження культурних об'єктів) не було, понад 22% зізнались, що подібні випадки траплялися іноді, що може свідчити про недостатній рівень сформованості культурно-ціннісного ставлення у молодшому віці. Водночас серед вчителів 66,67% також засвідчили загальну шанобливість, проте 27,27% звернули увагу на брак знань у частини учнів, що вказує на потребу в систематичній просвітницькій роботі. Батьки переважно схильні вважати середовище безпечним і шанобливим (87,67%), але деякі помічають епізоди недотримання правил як з боку дітей, так і дорослих. Загалом, результати

засвідчують, що в ліцеї переважає позитивне ставлення до державних символів, однак є поодинокі сигнали щодо потреби в подальшому вихованні культури громадянськості, особливо в молодших класах та в роботі з дорослими учасниками освітнього процесу.

Чи траплялися з боку учнів твоєї школи неповага до державних символів України%

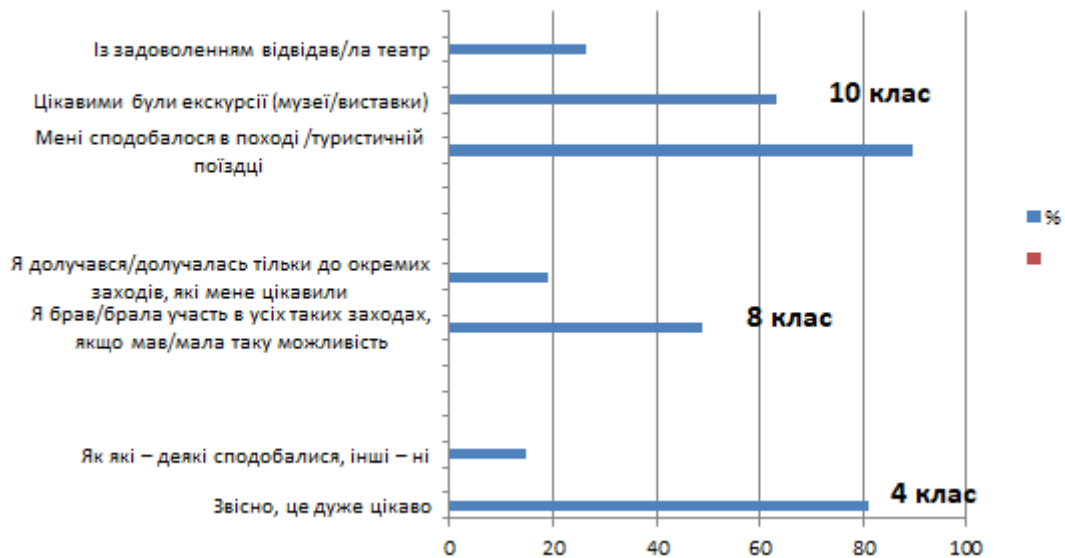

Чи сподобались ліцеїстам екскурсії (в музеї, вулицями, рідним краєм), на які клас вирушав минулого навчального року?

Аналізуючи дані про сприйняття екскурсій ліцеїстами, можна зробити кілька висновків щодо патріотичного середовища у ліцеї. У 4 класі більшість респондентів (81.19%) висловилися позитивно щодо екскурсій, підкреслюючи їхню цікавість, що свідчить про формування у молодших учнів позитивного ставлення до культурних і історичних заходів. У 8 класі показники варіюються: 48.94% учнів брали участь у всіх заходах, що свідчить про бажання пізнавати рідний край і його історію, тоді як 19.15% долучалися лише до тих екскурсій, які їх особисто цікавили, що може свідчити про специфічні інтереси та вибірковість. У 10 класі найвищі оцінки отримали туристичні поїздки (89.47%), що підтверджує інтерес до активного відпочинку та відкриття нових місць, в той час як відвідування музеїв і

виставок виявилось менш популярним (63.16%), а театр оцінювали лише 26.32% учнів, що може свідчити про менший інтерес до такого виду культурної діяльності серед старших класів. Загалом, екскурсії відіграють важливу роль у патріотичному вихованні, але інтерес до різних типів заходів варіюється в залежності від віку та особистих уподобань учнів.

Чи сподобались ліцеїстам екскурсії (в музеї, вулицями, рідним краєм), на які клас вирушав минулого навчального року?

Підсумовуючи, можна зазначити, що у нашому ліцеї повністю сформоване патріотичне середовище.

2.5 Культуротворчий виховний простір

Ключові питання: Яким чином культуротворча діяльність у закладі освіти сприяє формуванню творчої, свідомої та активної особистості учня?

Культуротворчим виховний простір нашого ліцею визнали:

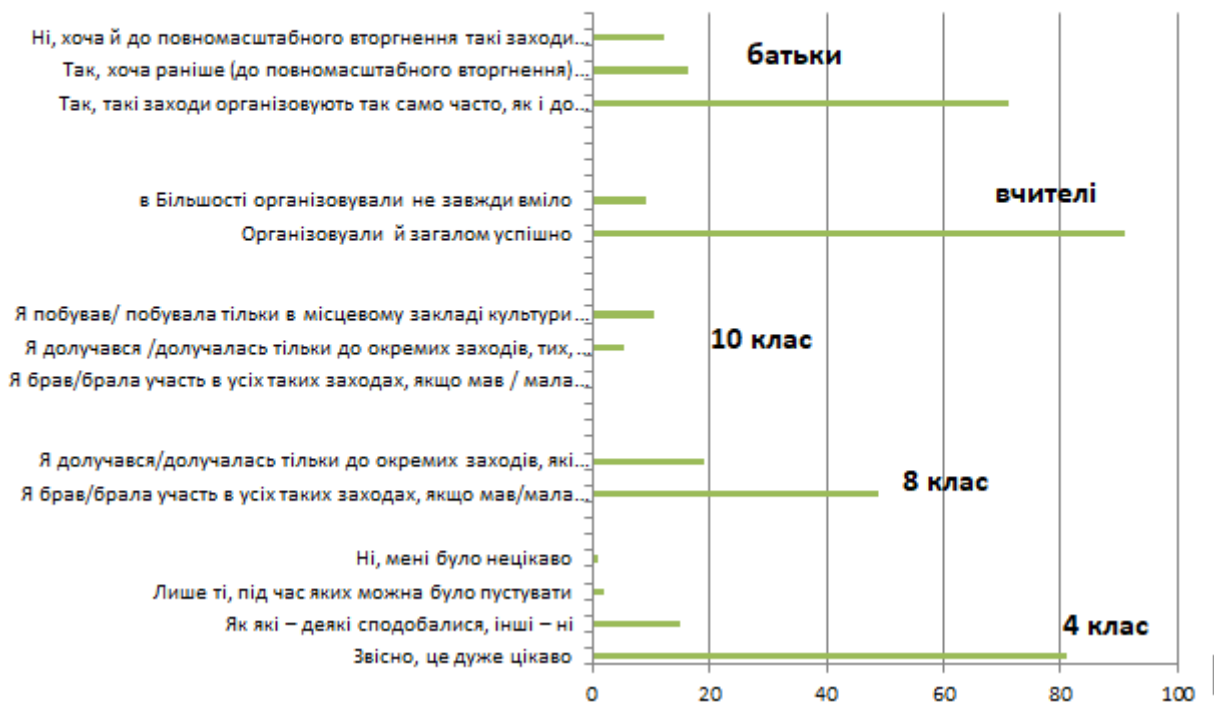
- **3,03% педагогів;**
- **9,59% батьків;**
- **10,53% учнів 10-тих класів;**
- **11,88% учнів 4-тих класів.**

Чи сподобались Тобі екскурсії (в музеї, вулицями, рідним краєм), на які клас вирушав минулого навчального року?

Аналізуючи дані, можна зробити висновок, що екскурсійна діяльність є важливою складовою культурного розвитку учнів, проте її сприйняття змінюється з віком. Учні 4 класу демонструють високий рівень зацікавленості — понад 81% вважають екскурсії дуже цікавими, що свідчить про ефективність таких заходів у молодшій школі як інструмент формування пізнавального інтересу й культурної відкритості. Водночас у старших класах простежується зниження загальної активності: лише близько половини учнів 8 класу беруть участь в усіх заходах, якщо мають можливість, а 19% обирають лише ті, що їх цікавлять. У 10 класі ситуація подібна — хоча більшість (68%) охоче долучаються, але вже помітна частина старшокласників (близько 16%) обмежуються лише окремими або локальними подіями. Це може свідчити як про зміщення пріоритетів у старшому віці, так і про потребу в адаптації змісту заходів до інтересів підлітків. Учителі загалом позитивно оцінюють свою діяльність у цьому напрямі — 91% вважають організацію екскурсій успішною, що відображає готовність педагогів підтримувати культурне збагачення учнів. З боку батьків також простежується підтримка: понад 71% зазначають, що такі заходи організовуються не менш активно, ніж до початку повномасштабного вторгнення, хоча майже 29% вказують на зменшення їх кількості або й на

відсутність традиції активної культурної участі. Загалом, результати свідчать про наявність сприятливого культуротворного середовища в ліцеї, з активною участю педагогів і відносно позитивною динамікою з боку родин, але з певними викликами в роботі зі старшими учнями, що вимагає гнучкого підходу до змісту й форм культурних заходів.

Чи сподобались Тобі екскурсії (в музеї, вулицями, рідним краєм), на які клас вирушав минулого навчального року?%

На розвиток яких особистісних рис учнів впливає заклад освіти?

Аналізуючи дані щодо впливу закладу освіти на розвиток особистісних рис учнів, можна стверджувати, що ключовим компонентом культуротворного середовища ліцею є формування відповідальності, яку найвищим пріоритетом вважають як учні (особливо 8 класу – 70,21%), так і батьки (71,23%) та вчителі (аж 90,91%), що свідчить про загальне усвідомлення важливості моральних засад та обов’язковості у навчальному процесі. Водночас спостерігається певна розбіжність у сприйнятті інших рис: якщо вчителі вважають, що заклад освіти активно формує впевненість у собі (84,85%) і сміливість (78,79%), то серед учнів ці показники значно нижчі, особливо у 10 класі (відповідно 26,32% і 47,37%), що може свідчити про

зниження суб'єктивного відчуття впливу школи на старшому етапі навчання або про більший вплив зовнішніх чинників поза школою. Батьки загалом теж відзначають значущий вплив на формування впевненості (61,64%) та сміливості (52,05%), що наближено до оцінки молодших учнів. Щодо підприємливості, її розвиток у ліцеї визнається вкрай низьким усіма групами, особливо вчителями (лише 3,03%), що вказує на недостатню увагу до стимулювання ініціативності, практичної активності та кмітливості в освітньому середовищі. Аналогічно і з раціоналізмом — хоча він є важливою рисою сучасної особистості, його відзначає лише незначна частина учнів, а батьки й учителі взагалі не згадують цю категорію в опитуванні. Загалом, культуротворне середовище ліцею, згідно з опитуванням, є орієнтованим переважно на морально-етичне виховання та відповідальність, але потребує посилення у напрямках, пов'язаних з розвитком самостійності мислення, ініціативності та практичних життєвих навичок.

Як залучені учасники освітнього процесу у позаурочній діяльності?

Аналізуючи залучення учасників освітнього процесу в позаурочну діяльність у ліцеї, можна стверджувати, що культуротворне середовище формується поступово, з проявами високої активності на молодших етапах навчання, але з помітною диференціацією в середній та старшій школі. Так, серед учнів 4-х класів 82,18% активно відвідують секції, що свідчить про зацікавленість і відкритість молодших школярів до позаурочних форм діяльності. Водночас серед учнів 8 класу спостерігається більш вибіркоче залучення: лише 34,04% відвідують наукові гуртки, 14,89% — спортивні, і лише 8,51% — мистецьку студію, що може свідчити як про зниження інтересу до шкільної активності, так і про потребу в розширенні пропозиції гурткової діяльності відповідно до вікових інтересів. У 10 класі структура участі ще більш фрагментована: учні надають перевагу інтелектуальним змаганням (26,32%) та спортивним секціям (21,05%), але в цілому рівень залученості зменшується, що може бути наслідком навчального навантаження

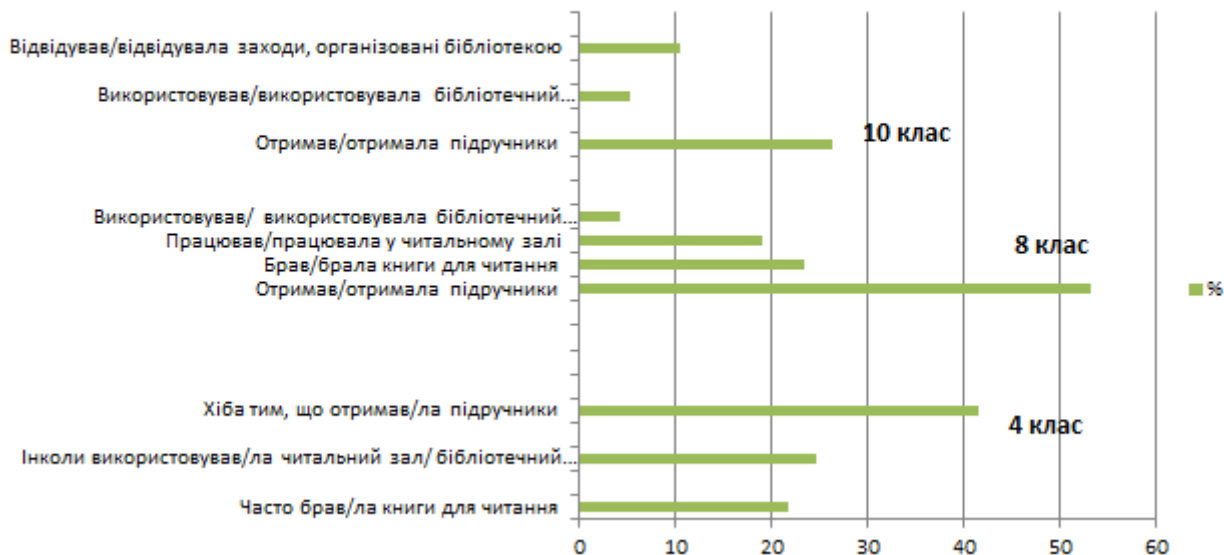
або недостатньої мотивації. Водночас учителі й батьки демонструють позитивне ставлення до культурно-масових заходів: понад половина педагогів (51,52%) зазначають, що учні беруть участь у таких заходах охоче, а ще 48,48% — що здебільшого добровільно, хоч і з певною стимуляцією. Схожі результати спостерігаються й серед батьків: 65,75% вважають участь дітей добровільною та бажаною, тоді як 28,77% вказують на певний вплив з боку школи або оточення. Таким чином, у ліцеї створюються передумови для розвитку культуротворного середовища, однак для його сталого формування необхідно посилити підтримку старшокласників, урізноманітнити форми позаурочної діяльності й надалі підтримувати партнерську взаємодію між учнями, педагогами й батьками.

Чим корисною була для Тебе минулого навчального року шкільна бібліотека?

Результати опитування учнів 4-х класів свідчать про важливу роль шкільної бібліотеки в освітньому процесі та в створенні культуротворчого середовища ліцею. Найбільша частка респондентів — 41,58% — зазначила, що отримувала в бібліотеці підручники, що вказує на її стабільну функцію як освітньо-організаційного осередку, який забезпечує учнів необхідною навчальною літературою. Разом з тим, 24,75% учнів інколи використовували читальний зал або бібліотечний комп'ютер для пошуку потрібної інформації, що демонструє, що бібліотека виконує також інформаційно-дослідницьку функцію, сприяючи розвитку навичок самостійного здобуття знань, орієнтації в інформаційному просторі та цифровій грамотності. Показник у 21,78% тих, хто часто брав книги для читання, є позитивним сигналом щодо формування читацької культури серед молодших школярів — саме в цьому віці закладається основа любові до книги, і бібліотека відіграє тут ключову роль. Отже, навіть на початковому рівні навчання учні вже сприймають бібліотеку як багатофункціональний простір: не лише як джерело підручників, а й як місце для пізнання, дослідження і саморозвитку. Це свідчить про її потенціал як осередку культурного зростання, який із подальшим розширенням

читацьких ініціатив та інтерактивних форм роботи може стати ще більш впливовим чинником у формуванні культурного середовища ліцею.

Чи корисною була для Тебе минулого навчального року шкільна бібліотека? %

Проаналізувавши дані, можемо зробити висновок, що культуротворний простір у ліцеї є недостатньо сформованим.

2.6 Відкритий виховний простір

Ключові питання: Чи відкриті спільноти ліцею до ініціатив та партнерської співпраці?

Відкритим виховний простір нашого ліцею визнали:

- **16% педагогів;**
- **31% батьків;**
- **55,32 % учнів 8-их класів;**
- **6,93% учнів 4-тих класів.**

● *Чи була у школі минулого навчального року або нещодавно можливість поспілкуватися з активістами громадських організацій, волонтерами, учасниками бойових дій у російсько-українській війні?*

Аналізуючи дані щодо відкритості виховного простору середовища в ліцеї, зокрема можливості поспілкуватися з активістами громадських організацій, волонтерами та учасниками бойових дій у російсько-українській війні, показує позитивну динаміку у залученні до таких зустрічей, хоча й існують певні відмінності між групами респондентів. Для 8 класів, більшість респондентів (63,83%) вказала, що можливість спілкування була навіть частіше, ніж до початку війни, хоча є й невелика частка (10,64%), для яких такі зустрічі відбувалися рідше або не викликали інтересу. Серед 10 класу, 94,74% респондентів підтвердили, що зустрічі відбувалися часто, значно менше (5,26%) зазначили, що вони не мали жодної нагоди поспілкуватися з зазначеними особами. Вчителі також мали високу залученість, з 93,94% респондентів, які повідомили про частіші зустрічі, і лише 6,06% вказали на менш активну організацію заходів до пандемії COVID-19. Щодо батьків, 80,82% відзначили, що зустрічі були навіть частіше, ніж до початку війни, хоча також було 10,96%, які вказали на меншу частоту зустрічей до пандемії. Загалом, спостерігається позитивна тенденція до більшої активності та відкритості до спілкування з представниками громадських організацій і учасниками

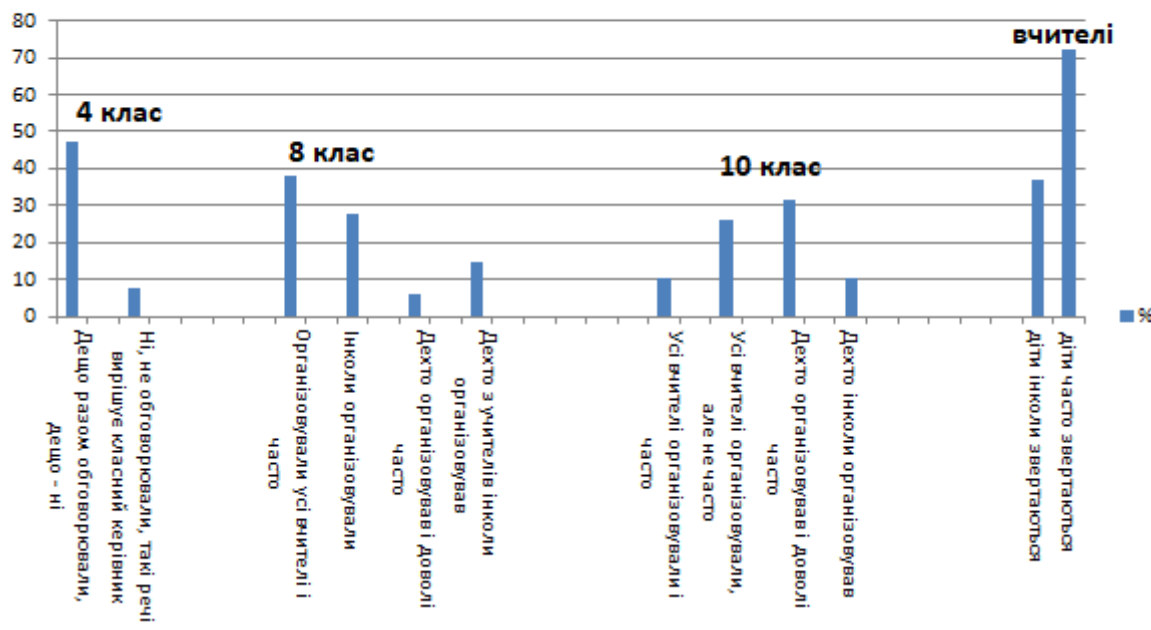
війни, але в деяких випадках також можна побачити обмежену зацікавленість або бажання серед деяких респондентів.

- *Чи впродовж цього семестру вчителі організовували дискусії з проблемних питань?*

Аналізуючи дані, можна зробити висновок, що у ліцеї проводяться дискусії з проблемних питань, але з різною інтенсивністю залежно від класу та конкретного вчителя. У 4 класі більшість респондентів (47,52%) зазначили, що обговорення проблемних питань відбуваються "дещо разом і дещо ні". Це свідчить про те, що дискусії, хоч і організовуються, не є регулярними або систематичними. Такий результат може вказувати на те, що в 4 класі ще не сформовано стійкої практики обговорень або що обговорення проблемних питань більше залежать від настрою вчителів та конкретних ситуацій. Крім того, 7,92% респондентів вказали, що такі питання вирішуються класним керівником, а не вчителями, що вказує на певний перехідний етап у розвитку організації дискусій. Можливо, класний керівник бере на себе роль медіатора у таких питаннях, оскільки на цьому етапі учні ще можуть не бути готові до самостійних дискусій або не мають достатньої зрілості для обговорення складних проблем. У 8 класі ми спостерігаємо більш активну та структуровану організацію дискусій. 38,3% респондентів зазначили, що усі вчителі організовують дискусії і роблять це часто. Це свідчить про наявність системної практики організації обговорень на різні теми. Також 27,66% учнів вказали, що дискусії організовуються інколи, що підтверджує регулярність цього процесу в класі. Відносно невелика частина учнів (6%) зазначила, що деякі вчителі організовують дискусії часто, а інші — рідше. Це може свідчити про різні стилі викладання та підхід до обговорення проблемних питань з боку різних учителів. Цей клас можна вважати більш підготовленим до дискусій, ніж 4 клас, і більш відкритим до вирішення актуальних соціальних чи особистісних питань через обговорення. У 10 класі результат є дещо змішаним: 26,32% учнів зазначили, що всі вчителі організовують дискусії, але не часто, а 31,58% зазначили, що

деякі вчителі організують обговорення доволі часто. Всього 10,53% учнів відзначили, що дискусії організують всі вчителі, і роблять це часто, що вказує на менш активну практику порівняно з 8 класом. Цей результат може свідчити про те, що старшокласники вже мають глибше розуміння проблемних питань, і їхньому розвитку більше сприяє самостійне мислення, а не часті дискусії з вчителями. Можливо, вчителі в 10 класі більше орієнтуються на інші методи навчання та не вважають за потрібне регулярно проводити дискусії з усіх питань. Загалом, ми бачимо тенденцію до зниження інтенсивності організації дискусій з проблемних питань у старших класах. Якщо у 4 класі дискусії ще перебувають на стадії формування, то в 8 класі вже є відчутна система таких обговорень, а в 10 класі вони стали менш частими, що може свідчити про розвиток більш критичного та самостійного мислення учнів. У результатах опитування серед вчителів 72,29% вказали, що учні часто звертаються до них з питаннями, що свідчить про те, що вчителі є важливими фігурами у житті учнів і готові до підтримки та обговорення проблем. Таке звернення може бути як із приводу дискусій, так і для розв'язання інших проблем, що також вказує на відкритість освітнього середовища в ліцеї для учнів, готових до спілкування. Загалом, відкритість освітнього середовища в ліцеї на різних етапах навчання варіюється. 4 клас ще перебуває на етапі формування звичок до обговорень, 8 клас має більш активну практику організації дискусій, а в 10 класі такі практики зменшуються, що може бути пов'язано з особливостями навчальної програми або розвитком критичного мислення учнів. Активність учнів у зверненнях до вчителів свідчить про позитивний настрій до взаємодії та відкритість освітнього середовища в ліцеї.

Чи впродовж цього семестру вчителі організовували дискусії з проблемних питань?%

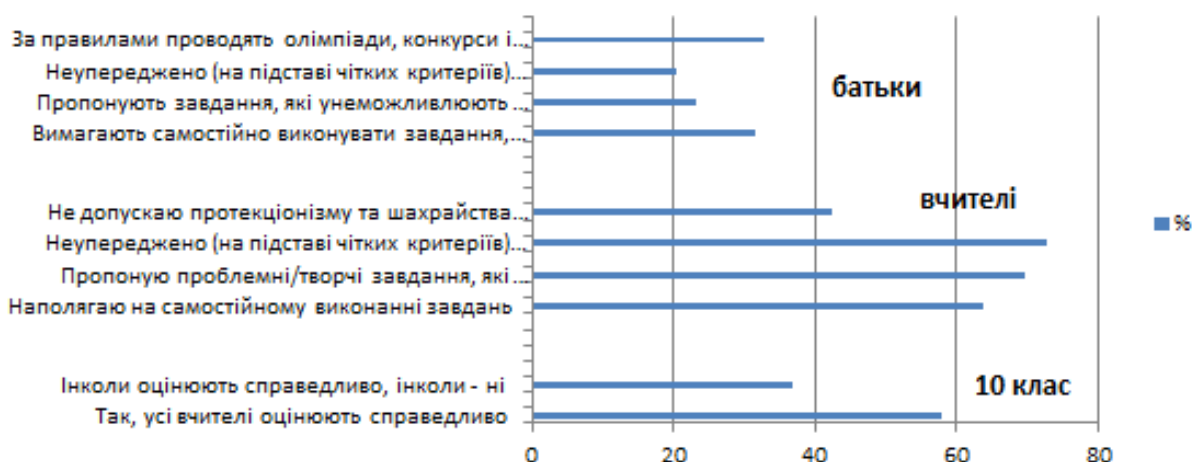

Як забезпечується дотримання принципів академічної доброчесності?

Аналіз даних щодо дотримання принципів академічної доброчесності в ліцеї показує змішану картину, як серед учнів, так і серед вчителів та батьків. За оцінками учнів 57,89% вважають, що всі вчителі оцінюють справедливо, але 36,84% зазначають, що оцінювання інколи може бути несправедливим. Це може свідчити про певну невизначеність або нестабільність в оцінюванні з боку викладачів. Вчителі, з іншого боку, мають позитивний підхід до дотримання академічної доброчесності: 63,64% наполягають на самостійному виконанні завдань, 69,7% пропонують завдання, які унеможливають списування, а 72,73% оцінюють результати на основі чітких критеріїв. Однак є також і певні прогалини, оскільки лише 42,42% вчителів забезпечують відсутність протекціонізму та шахрайства під час проведення олімпіад і конкурсів, що може вказувати на можливі проблеми в проведенні таких заходів. З боку батьків 31,51% вимагають від учнів самостійно виконувати завдання і відхиляють списані роботи, проте лише 23,29% пропонують завдання, які неможливо безкарно списати, що свідчить про певну відсутність активної участі у створенні середовища, що сприяє

академічній доброчесності. Таким чином, хоча більшість учасників освітнього процесу вживають заходів для забезпечення доброчесності, існує ряд проблемних зон, що потребують додаткової уваги та удосконалення, особливо в аспектах проведення конкурсів та олімпіад, а також в подальшому розвитку критеріїв оцінювання.

Як забезпечується дотримання принципів академічної доброчесності?%

Проаналізувавши дані, можемо зробити висновок, що відкритий виховний простір у ліцеї є достатньо сформованим.

Висновки та рекомендації

Провівши дослідження якості освітнього середовища у ліцеї імені Івана Пулюя ЛМР, можна зробити такі висновки:

Аналіз результатів опитування свідчить, що у ліцеї сформовано загалом позитивне та довірливе середовище, яке базується на сприйнятті справедливості оцінювання, відкритості комунікації та доступності педагогічного складу. Найвищий рівень довіри до системи оцінювання спостерігається серед учнів молодших класів, зокрема 76,24% учнів 4 класу вважають оцінювання справедливим. Це свідчить про вікову відкритість до вчителів та меншу критичність. Водночас у середній та старшій школі довіра до оцінювання знижується: лише 44,68% учнів 8 класу та 57,89% учнів 10 класу поділяють думку про справедливість оцінок. Це вказує на зростання критичності в старшому віці та, ймовірно, нестачу зворотного зв'язку або прозорого пояснення критеріїв оцінювання.

Педагогічний колектив демонструє значно вищу впевненість у справедливості системи — 84,85% вчителів вважають її прозорою, що може свідчити про певний розрив у сприйнятті процесу між учнями та вчителями. Батьки, зі свого боку, мають найвищий рівень довіри — 89,04% вважають оцінки справедливими. Це пояснюється більшою дистанцією до самого процесу оцінювання та оцінкою результатів ззовні.

У контексті безпечного середовища варто відзначити наявність довіри до педагогів серед учнів, яка проявляється в тому, до кого саме вони звертаються у випадках потреби. Учні 4 класу найчастіше звертаються до конкретного вчителя або класного керівника, що відображає персоналізований підхід. В учнів 8 класу переважає звернення до кількох учителів або класного керівника, що вказує на певну розгалуженість каналів підтримки. Учні 10 класу обирають більш вибіркові форми звернення, що

може свідчити про більшу самостійність або критичність у сприйнятті шкільної ієрархії.

Серед педагогів 54,55% зазначили, що звертаються до учнів інколи, що демонструє помірну взаємодію, але й можливу потребу в активнішому педагогічному супроводі, особливо в старших класах. Тривожним сигналом є 9,09% педагогів, які не звертаються до учнів зовсім — це може свідчити про недостатній рівень взаємної включеності в освітній процес.

Батьки ж демонструють високий рівень взаємодії з педагогами — майже половина з них (49,32%) вказують на можливість звернення до будь-кого з учителів, що є позитивним індикатором відкритості закладу до співпраці з родинами.

Отже, в ліцеї вже закладено основи довірливого й безпечного освітнього середовища. Проте в старших класах спостерігається поступове зниження довіри до оцінювання та потреба в більш активному діалозі між усіма учасниками навчального процесу. Це вказує на необхідність посилення прозорості освітніх процедур, розвитку практик зворотного зв'язку та підтримки педагогічної рефлексії для збереження й поглиблення довіри в шкільній спільноті.

Рекомендації:

1. Адміністрації слід забезпечити стимулююче навчальне середовище, організувати постійний професійний розвиток для вчителів, зміцнювати співпрацю з батьками, оновлювати інфраструктуру та створювати безпечні умови для навчання. Потрібно також активно залучати учнів до процесу прийняття рішень та впроваджувати політику інклюзії.
2. Вчителям варто продовжувати формувати особистість учня, сприяти розвитку критичного мислення і творчих здібностей, організувати дебати та дискусії, виховувати повагу до

національних символів і формувати у школярів почуття відповідальності.

3. Педагогам-організаторам необхідно працювати над розвитком учнівського самоврядування, пропагувати волонтерський рух, більше інформувати учнів про можливості позакласної діяльності та права захисту.
4. Бібліотекарю потрібно сприяти розвитку читацьких навичок учнів, стимулювати використання бібліотеки для виховних цілей і організувати просвітницькі заходи.
5. Шкільному психологу слід допомогти у створенні дружньої атмосфери та запобіганні проявам дискримінації, працювати над інклюзивним середовищем та консультувати батьків щодо психологічних аспектів виховання.
6. Батькам рекомендується активно брати участь у шкільному житті, співпрацювати з вчителями, висловлювати свої побажання щодо освітнього процесу та сприяти розвитку здорової шкільної атмосфери.

НАКАЗ

м. Львів

Від _____

№ _____

Про вимірювання в електронному форматі показників якості освітнього середовища

На виконання наказу Департаменту освіти і науки ЛОДА № 02-01/01/42 від 07.02.2025 р.

НАКАЗУЮ:

1. Провести 14.04.2025 р. вимірювання в електронному форматі показників якості освітнього середовища згідно затвердженого графіку *(додаток 1)*.
2. Відповідальним за проведення та підведення підсумків опитування призначити заступника директора з освітнього процесу Андрія Беднарчука.
3. Вчителям інформатики: Соколу В., Будьку П., Хвостенку А., забезпечити належну організацію та умови проведення опитування в кабінетах 3.8 та 2.14.
4. Класним керівникам 4,8,10 класів забезпечити участь в проходженні опитування учнів та батьків класів.
5. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Директор

Ірина ХМІЛЬ

Виконавець:

А.Беднарчук,
заступник директора
з НВР

З наказом ознайомлені :

_____._____.2025 р. _____ Андрій БЕДНАРЧУК
_____._____.2025 р. _____ Павло БУДЬКО
_____._____.2025 р. _____ Володимир СОКІЛ
_____._____.2025 р. _____ Андрій ХВОСТЕНКО
_____._____.2025 р. _____ Вероніка ЯРЕМА
_____._____.2025 р. _____ Галина САРАБАХА
_____._____.2025 р. _____ Лариса ДАТА

____. ____ .2025 р. _____ Марія МАЛЕТИЧ
____. ____ .2025 р. _____ Христина ЗАГАЙСЬКА
____. ____ .2025 р. _____ Тарас ГЛИВА
____. ____ .2025 р. _____ Ірина ШАЙДА
____. ____ .2025 р. _____ Романна КОВАЛИШИН
____. ____ .2025 р. _____ Роксоляна САЛО

Графік проведення вимірювання в електронному форматі показників якості освітнього середовища для учнів 4,8,10 – их класів та педагогічних працівників ліцею імені Івана Пулюя ЛМР 14 квітня 2025 року.

9:05 - 9:50	4-Г
9:55 - 10:40	4-П
10:45 – 11:30	4-В
11:35 – 12:20	4-Д
12:30 – 13:15	8-А
13:20 – 14:05	8-Б
14:10 – 14:55	8-В
15:00 – 15:45	8-Г
15:50 – 16:35	10-А,10-Б
16:40–17:30	Педагогічні працівники